

Test trosilnika gnoja

SIP ORION 100T PRO

Marsikaterih opravil v kmetijstvu ročno nikoli ne moremo opraviti tako dobro kot s strojem, pa če se še tako trudimo. Tipičen primer je trošenje gnoja. Pri tem ne gre pozabiti tudi na zelo naporno delo, saj je potrebno raztrositi tudi zelo veliko maso gnoja. Zato so številni danes priznani proizvajalci različnih kmetijskih strojev na svojih začetkih v preteklosti proizvajali tudi trosilnike gnoja. Z uvajanjem tekočega odstranjevanja živalskih izločkov in rejo brez nastilja v drugi polovici preteklega stoletja so se količine gnoja sicer zmanjšale in s tem tudi število trosilnikov gnoja, nikakor pa ne njihov pomen. Prav tako ne njihova naloga - čim bolj enakomerno raztrositi zeleno maso gnoja na trosilno površino. V osnovi se tudi ni spremenil način trošenja gnoja. Trosila z udarno in centrifugalno silo razmetujejo gnoj. Se pa je z leti razvoja spremenila (povečala) zmogljivost trosilnikov, načini pogona itn. Vsem trosilnikom je mogoče odstraniti trosilno napravo in jih uporabljati kot transportno prikolico. Pri večjih pregradna stena trosilne naprave služi kot zadnja stranica, pri manjših pa je potrebno le-to namestiti. Večina trosilnikov je zasnovana za trošenje gnoja, nekateri (npr. 130 TH-PRO) pa tudi za trošenje komposta in drugih sipkih materialov.

Trosilniki Sip Orion

Tovarna Sip ima v programu široko paleto trosilnikov gnoja. Obsega trosilnike, namenjene za manjše kmetije in hribovske terene z največjo dovoljeno maso 3,5

tone, pa do njihovih največjih z največjo dovoljeno maso 13 ton. Večinoma imajo vertikalno (pokončno) trosilno napravo, ki trosi gnoj širše od same trosilne naprave. Z večanjem zmogljivosti (nosilnosti) trosilnika se povečuje tudi oprema trosilnikov. Največji v seriji z največjo dovoljeno maso 10 oz. 13 ton so namenjeni za največje kmetije. Preskusili smo model Orion 100T PRO.

10 ton trosilnika in vožnja

Preskušeni model ima največjo dovoljeno maso 10 ton, lastno maso 3,65 tone, nosilnost 5,3 tone ter 10 m³ nakladalne prostornine. Povedano pove, da mora biti trosilnik zasnovan robustno, da lahko prenese obremenitve, ko ga po cesti poženemo z do 40 km/h. Ima močno in robustno podvozje, na katero je privarjen tovorni prostor, vse skupaj pa preko listnih vzmeti nalega na tandem premo s pnevmatikami 500/50-17. Na kolesih so nameščene zavore, standardno zračno vzmetene, opsijsko pa se lahko odločimo za hidravlične zavore, s katerimi je bil opremljen preskušani model. Proizvajalec

Pred delom dvignemo pregradno steno in preklopimo varovalno ploščevino.

Nosilnik krmilnih ventilov moramo ustrezno namestiti po višini na nagibu, da ročice ventilov brez težav dosežemo iz kabine ali da se vanje ne zadene zadnja šipa pri odpiranju.

navaja 59 kW/80 KM kot minimalno pogonsko moč. A za varno vožnjo naloženega priklopnega stroja s skupaj 10 tonami masa traktorja moči 80 KM ne bo zadostovala. Na testu smo Orion 100 najprej poganjali s traktorjem moči 109 KM, a mase le 3,6 tone. Moč je zadoščala, masa traktorja pa le pogojno ob primerni sprednji uteži, posebej pri vožnji navkreber. Drugače pa je bilo s traktorjem s cca tona večjo maso - vožnja je bila veliko bolj zanesljiva. Čez prst lahko rečemo, da je za optimalno vožnjo in delo z Orionom

100 idealen traktor moči do 120 KM in maso do 5 ton. Sicer pa trosilnik lepo teče pri cestni vožnji, seveda pa s polno naloženim na slabih cestah ne gre pretiravati s hitrostjo, čeprav je vozilo zasnovano za 40 km/h.

Trosilna naprava in trošenje

Orion 100T PRO ima klasično zasnovano vertikalno trosilno napravo. Štirje pokončni trosilni valji imajo nameščene trosilne elemente, ki jih je ob obrabi ali poškodbi mogoče hitro zamenjati. Na

spodnjem delu valjev so nameščeni čistilni elementi, ki skrbijo, da se gnoj ne nabere na gonilih valjev oz. med valji. Valji so gnani mehansko s priključno gredjo traktorja preko prenosne gredi in zadaj na spodnji strani s segmentnim kotnim gonilom v oljni kopeli. Dvojno verižno pomično dno, ki potiska gnoj do trosilne naprave, pa je gnano hidrostatsko, s hidravlično črpalko traktorja. Hidrostatski pogon pa omogoča tudi zelo enostavno, brezstopenjsko in natančno uravnavanje hitro-

1

Lestev za vzpenjanje

2

Centralno mazanje

3

Dvojno pomično dno

4

Raven oljna kopel za gonilo

Bobnasti kosilnik ROTO 311 F + silažna prikolica DIPLOMAT 33 DV

Vlečen vrtavkasti obračalnik SPIDER 815 ZT PRO

V novo leto s pravo opremo

Vrtavkasti zgrabljajnik STAR 700/22

SIP Strojna Industrija d.d.
Juharčeva 2
3311 Šempeter v Savinjski dolini, Slovenija
Tel.: +386 (0)3 703-85-00
Fax: +386 (0)3 703-86-63
internet: www.sip.si, e-mail: info@sip.si

Naj vam bo Novo leto 2009 zdravo, srečno in uspešno.

Zelo dobra kakovost trošenja.

sti premikanja premičnega dna in s tem količino raztrošenega gnoja. Pred trosilno napravo je nameščena vertikalno premična pregradna stena, ki pri nakladanju preprečuje, da bi gnoj nalegal na trosilno napravo. Pred trošenjem jo hidravlično dvignemo. Za trosilno napravo je nameščena varovalna pločevina, ki zapira trosilno napravo pri transportu. Pred delom jo hidravlično preklopimo. Trosilnik smo preskušali v pozni jeseni pri trošenju uležanega gnoja po travnikih. Gnoj mora biti po travnikih še posebej drobno raztrošen, da preperi preko zime. S kakovostjo trošenja smo bili zelo zadovoljni.

Krmiljenje stroja

Količino raztrošenega gnoja na površino uravnavamo s hitrostjo vožnje in hitrostjo pomikanja gnoja do trosilne naprave. Ventil za uravnavanje hitrosti premikanja pomičnega dna je nameščen na nosilniku nad vlečnim ojem. Na njem sta nameščena tudi krmilna ventila za dvig zadnje pregradne stene in preklop varovalne pločevine trosilne naprave. Položaj nosilnika moramo prilagoditi po višini in nagibu glede na traktor, saj se moramo sicer preveč stegovati nazaj ali pa ne moremo odpreti zadnje šipe, da dosežemo ventile. Idealno bi bilo imeti elektrohidravlično krmiljenje iz kabine, a le-to še ni na voljo, je pa morda eden od tehničnih izzivov za proizvajalca in cenovnih za kupce. Stroj v preskušani izvedbi trenutno stane okvirno 20.600 evrov (z ddv). Pri trgovcih s Sipovimi stroji dobite več dodatnih informacij, na voljo pa so vam tudi v prodajni službi proizvajalca na naslovu SIP Strojna Industrija d.d., Juhartova ulica 2, 3311 Šempeter v Savinjski dolini, tel.: 03 703 85 00, faks: 03 703 86 63, e-mail: info@sip.si, www.sip.si.

*Marjan Dolenshek
Andrej Golob*